

פליטים ומהגרים שזה עתה הגיעו פוגשים כמה אתגרים חינוכיים ופסיכו-סוציאליים במהלך ההתיישבות (מחדש), מה שהופך אותם לפגיעים יותר ליציאה מוקדמת מבית הספר:

- מגורים קצרים במדינה החדשה
- חינוך לא שלם ו/או מופרע
- ללא ליווי הורים ו/או רשתות משפחתיות וחברתיות מופחתות
- חוויות טראומטיות, לפני ובמהלך הטיסה-כמו גם מתח הקשור לגלות, עשויות להשפיע על בריאותם הנפשית: הפרעת דחק פוסט טראומטית (הפרעת דחק פוסט טראומטית), חרדה, בעיות שינה, קשיי ריכוז, דיכאון - המשפיעים על חיי היומיום, כולל חיי בית הספר.

יש חשיבות מכרעת שמורים ומחנכים

- רווח ספציפי הבנה של פליטים צעירים ומהגרים אתגרים וצרכים חינוכיים ופסיכו-סוציאליים כמו גם
- ליישם אסטרטגיות מוצלחות כדי לתמוך בהם להיות כלול בהקשרים למידה משמעותיים בבית הספר ומחוצה לו (ראה. יכולת פליטים וגיוון).

- כיצד בתי ספר ומוסדות אחרים מגיבים לצרכים השונים של תלמידים חדשים ישפיעו
- תפקודם בבית הספר ותוצאות החינוך שלהם
  - כמו גם רווחתם הפסיכו-סוציאלית.

הכללת סטודנטים פליטים ומהגרים כתהליך הדדי:

- התיישבות בחברה לא מוכרת עם דרישות שונות (מאוד) הנוגעות ליכולת לשונית, חינוכית, חברתית ותרבותית כבסיס לאינטראקציה והכללה בבית הספר ובחברה טומנת בחובה אתגרים תובעניים רבים עבור פליטים ומהגרים שזה עתה הגיעו.
- הכללה היא תהליך הדדי: **זה לא רק החדש** תלמידים שצריכים להסתגל לדרישות החינוכיות והחברתיות-תרבותיות של סביבת בית ספר חדשה.
- כמו כן, בתי ספר, כולל האקולוגיה הרחבה יותר של הקהילה, צריכים להקל על הכללה על ידי מתן **תמיכה חינוכית ופסיכו-סוציאלית משופרת** לסטודנטים חדשים (ולהקצות את המשאבים הדרושים).
- מבוסס בית ספר **התערבויות פסיכו-סוציאליות** עשוי למלא תפקיד חשוב בתהליכים המרובים של ההתאמה החדשה.

- תוכניות הלימודים ומשאבי ההוראה הנורבגיים הם בעיקר חד-לשוניים, חד-תרבותיים ויורוצנטריים. אי הבנות נובעות לעיתים קרובות מאי התאמה בין מה שמורים מניחים שהוא 'ידע משותף' לבין כספי התרבות השונים של סטודנטים מהגרים.
- על מנת לקדם השתתפות והכללה בשיח, השפה, הצורה והתוכן של השיח בכיתה הם ממדים חיוניים (ראה. פסטור, 2008):
- **שפה:** היא השפה הראשונה או השנייה של תלמידי בית הספר (תמיכה בשפה הראשונה, הוראת נושא דו לשוני); סוגי שיח שונים (למשל שיח מתמטי)
- **טופס:** פורמטים של שיח: הוראה ממוקדת מורה / מונולוגית לעומת הוראה ממוקדת לומד / דיאלוגית, כלומר מתן משמעות למשא ומתן בפיתוח הבנה משותפת
- **תוכן של שיח:** נושא הקשור לידע הרקע התרבותי של התלמידים / קרנות ידע.

במהלך הראיון,

פאיז (קטין פליטים אפגני ללא ליווי חדש) ציין כי לעתים קרובות יש לו בעיות ריכוז בבית הספר עקב מחשבות פולשניות (סימפטום פוסט טראומה):

"המחשבות האלה פשוט מגיעות אוטומטית, אני לא יכול לשלוט בהן. הם פשוט באים אוטומטית, מרגישים עצובים. אני לא יכול לדבר, אני לא יכול לכתוב, אני פשוט יושב שם. אני יושב בכיתה או שאני מצייר כשאני מרגיש עצוב, פשוט מצייר על השולחן, על נייר וכדומה."

לדברי פאיז, ביצוע משימות בכיתה, במיוחד אלה שכללו קריאה, היה לעתים קרובות קשה, מכיוון שהוא לא יכול היה להתרכז יותר מחמש עד שש דקות. כשהוא מרגיש חסר מנוחה, הוא עזב לעתים קרובות את הכיתה.

פאיז סיפר שחלק ממוריו גילו הבנה, אם כי לא נראה שכולם מבינים את הבעיות איתן הוא נאבק.

אחד המורים שלו הזכיר לו 'כל יום' באומרו לו: "בוא לבית הספר ולמד קשה, החינוך שלך בחינם בנורבגיה. אם אתה רוצה לישון ולהירגע כאן, רבים אחרים יכולים לתפוס את מקומך". (פסטור, 2015)

המורה קארין תמכה בתלמידיה החדשים כמיטב יכולתה,
הן מבחינה חינוכית והן מבחינה פסיכו-סוציאלית. עם
זאת, קארין הודתה במהלך הראיון שהיא לא יודעת
לגשת ולתמוך בתלמידים הסובלים מחוויות טראומטיות:

"אני לא שואל אותם, כי אני מאוד מפחד לקטוף
בטראומות, אני לא פסיכולוג או פסיכיאטר. אני לא יכול.
אז אני חייב להודות שאני שואל מעט מאוד, ובמיוחד אני
מנסה להימנע מלשאל אותם קטינים פליטים ללא ליווי"

M אורובר, קארין הצהירה כי בקשר עם ילדה פליטים
אשר לעתים קרובות הגיע אליה מבולבל בדמעות, היא
בסופו של דבר יצר קשר עם פסיכולוג בית הספר...

עם זאת, בראיון הודה פסיכולוג בית הספר כי הוא ידע
מעט מאוד על הבעיות בהן סטודנטים פליטים נאבקים
מכיוון שתחום העניין המיוחד שלו היה הערכת לקויות
למידה (פסטור, 2015).

קארים, פליט ללא ליווי בן 18 ממוצא אפגני, השתתף בתחילה בתוכנית הלימודים המקדימה. עכשיו הוא נרשם בכיתה א' של בית הספר התיכון העליון.

הוא מספר שהוא חיפש הרבה קדימה להירשם לבית ספר רגיל עם עמיתים נורווגיים ולהכיר אותם. עם זאת, הוא חווה קשיים בהתרועעות עם חבריו לבית הספר הנורבגי.

"הם די 'אסוציאליים'", אומר קארים ומסביר: "בדרך כלל, הנורבגים הם קצת ספקנים, ולכן הם לא באים אליך או שהם לא עונים לך"

למרות המכשולים בהם נתקל, לכרים יש מוטיבציה רבה להצליח, במטרה להשיג השכלה גבוהה כמו גם להיות חלק מהחברה הנורבגית.

הוא מספר כיצד הצליח להכיר צעירים נורבגיים באמצעות הצטרפות להציל את הילדים וארגון הנוער של מפלגת העבודה. אלה הקשרים לימודיים משמעותיים שבהם כארים מרגיש שהוא ו' חווית הפליטים ' שלו זוכים להערכה.

הערכה עצמית משופרת ומסוגלות עצמית יקדמו את חוסן הפליטים הצעירים ואת הקריירה החינוכית שלהם.